

PATVIRTINTA
Mokestinių ginčų komisijos prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
Pirmininko
2017 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 1-3

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
(90.900.2046)**

PATIKSLINTAS 2017–2019-ŪJŲ METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I. MISIJA IR STRATEGINIAI POKYČIAI

MISIJA

1. Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės misija – mokesčių mokėtojų teisių pažeidimų prevencija.

VEIKLOS PRIORITETAI

2. Išnagrinėti mokesčių mokėtojų skundus ir priimti teisėtus bei pagrįstus sprendimus teisės aktų nustatytais terminais.

VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

3. Vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nurodymus dėl viešojo valdymo institucijų bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo (2016 m. balandžio 4 d. protokolo Nr.19, 4 klausimo 6.2 punktas), Komisija 2016 metais iš dalies pakeitė Komisijos organizacinę struktūrą ir darbo organizavimą. Įgyvendintų priemonių tikslas – pagerinti specialiosios veiklos srities funkcijų vykdymo organizavimą bei kontrolę ir padidinti bendrųjų funkcijų vykdymo efektyvumą. Visi minėtieji pakeitimai įgyvendinti iš 2016 metams patvirtintų asignavimų darbo užmokesčiui. Atsižvelgiant į tai, kad Komisijos bendrosios ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykis dar yra didesnis už Vyriausybės nustatytą siekiamą šio vertinimo kriterijaus medianinę reikšmę, 2017 metais numatoma perskirstyti kai kurių darbuotojų atliekamas funkcijas ir tokiu būdu sumažinti bendrosios veiklos srities pareigybių skaičių bei priartėti prie siekiamos minėto kriterijaus reikšmės.

II. STRATEGINIŲ TIKSLŲ IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

VEIKLOS KONTEKSTAS

8. Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1396 „Dėl Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsteigimo ir jos nuostatų patvirtinimo“. Komisijai pavesta nagrinėti mokestinius ginčus tarp mokesčių mokėtojų ir mokesčių administratorių. Vykdydama šią funkciją Komisija atlieka ikiteisminę mokesčių administratorių veiksmų teisėtumo kontrolę ir tokiu būdu siekia užtikrinti mokesčių mokėtojų teisių pažeidimų prevenciją.

9. Komisijos tikslas, nustatytas Mokesčių administravimo įstatyme – objektyviai išnagrinėti mokesčio mokėtojų skundus ir priimti teisėtus bei pagrįstus sprendimus. Tokiu būdu Komisija, veikdama kaip kvaziteisminė institucija, vykdo administraciniams teismams būdingą funkciją. Mokesčių administravimo įstatyme ir Vyriausybės nutarimu patvirtintuose Komisijos nuostatuose nustatyta Komisijos narių skyrimo bei atleidimo tvarka, reglamentuotos mokestinių ginčų nagrinėjimo ir Komisijos sprendimų priėmimo procedūros. Visa tai sudaro galimybes išvengti politinių veiksnių įtakos, susijusios su Komisijos veiklos nepriklausomumu ir priimtų sprendimų objektyvumu ir nešališkumu. Tačiau politiniai sprendimai, susiję su mokesčius reglamentuojančių teisės aktų priėmimu, jų stabilumu, juose išdėstytų nuostatų aiškumu, įstatymų įgyvendinimo organizavimu, ir kai kurie kiti politiniai veiksniai turi įtakos mokestinių ginčų atsiradimui bei jų turiniui, o tai sąlygoja Komisijos darbo apimtį bei pobūdį.

10. Komisijos veiklai turi įtakos ir ekonominiai veiksniai, nes šalies ūkio subjektų bei gyventojų ekonominės bei materialinės būklės pasikeitimai, besiplečiantys ekonominiai ryšiai su užsienio šalių subjektais taip pat sąlygoja mokestinių ginčų pobūdžio pasikeitimus, o tai kelia papildomus reikalavimus Komisijos darbuotojų kvalifikacijai. Be to, dėl ekonominių sunkumų sumažinus Komisijai skiriamų lėšų apimtį, mažėjo galimybės organizuoti Komisijos darbuotojų kvalifikacijos kėlimo priemones, sunkiau sukomplektuoti Komisijos personalą reikiamą kvalifikaciją turinčiais darbuotojais.

11. Mokestiniais ginčams ir Komisijos veiklai turi įtakos taip pat ir socialiniai veiksniai, susiję su tuo, kaip mokesčių mokėtojai ir visuomenė suvokia ir vertina mokesčius bei mokestinių prievolių vykdymą.

12. Minėtieji ir kai kurie kiti veiksniai, taip pat mokesčių administratorių darbo organizavimas ir kokybė sąlygoja nuolat besikeičiantį Komisijos nagrinėjamų mokestinių ginčų kiekį bei pobūdį. Mažėja mokestinių ginčų dėl pridėtinės vertės mokesčio bei pelno mokesčio apskaičiavimų, kai mokesčių administratorius nustato, kad dokumentuose nurodytos ūkinės operacijos neįvyko arba

įvyko ne tomis sąlygomis. Tačiau vis daugiau ir gana sudėtingų ginčų kyla dėl pridėtinės vertės mokesčio 0 procentų tarifo taikymo tais atvejais, kai pagal mokesčių mokėtojų pateiktus dokumentus prekės išgabentos kitoje valstybėje narėje esantiems pirkėjams, bet nėra pakankamų įrodymų, kad šios prekės išvežtos iš Lietuvos, pateiktos dokumentuose nurodytiems pirkėjams, o apmokestinamasis asmuo žinojo ar galėjo žinoti, kad dalyvauja sukčiavime mokesčių srityje. Mažiau ginčų kyla ir dėl individualios veiklos pajamų bei turto pardavimo pajamų apmokestinimo, tačiau daugėja skundų dėl mokesčių apskaičiavimo taikant turinio viršenybės prieš formą principą ir pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą. Ypač padidėjo skundų dėl mokesčių apskaičiavimo, kai gyventojų deklaruotų ir apmokestintų pajamų neužtenka jų išlaidoms padengti.

13. Iki 2004 metų Komisija buvo privalomoji mokestinių ginčų nagrinėjimo dalyvė, tai yra mokesčių mokėtojas galėjo kreiptis į teismą tik po to, kai jo skundą išnagrinės ir priims sprendimus centrinis mokesčių administratorius ir Komisija. Nuo 2004-05-01 pakeitus Mokesčių administravimo įstatymą, mokesčių mokėtojui suteikta teisė pasirinkti, ar centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą skųsti teismui, ar Komisijai. Tačiau praktika rodo, kad dauguma mokesčių mokėtojų pirmiausia kreipiasi į Komisiją, nes šis mokestinio ginčo sprendimo būdas jiems yra priimtinesnis ir patogesnis. Per 2015 metus tik 7 procentai mokesčių mokėtojų, kurie buvo nepatenkinti centrinio mokesčių administratoriaus sprendimais, kreipėsi į teismą, o 93 procentai mokesčių mokėtojų pirmiausia pateikė skundus Komisijai. Komisijos nagrinėjami ginčai vis dažniau būna sudėtingesni, didelės ginčijamų mokesčių sumos (2011 m. išnagrinėtos bylos dėl 19,5 mln. EUR, 2014 m. – dėl 31,9 mln. EUR, 2015 m. – dėl 53,6 mln. EUR).

14. Pagrindinis Komisijos veiklos rezultatų vertinimo kriterijus – mokestinių ginčų bylose administracinių teismų priimti įsiteisėję sprendimai ir nutartys, kuriais palikti nepakeisti Komisijos sprendimai. Šis kriterijus parodo, kokia dalis Komisijos sprendimų, kurie teisės aktų nustatyta tvarka buvo šalių apskųsti, įsiteisėjusiais Vilniaus apygardos administracinio teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimais bei nutartimis nepakeisti. Šis rodiklis per 2011 – 2015 metus padidėjo nuo 82 procentų iki 85 procentų.

STRATEGINIS TIKSLAS (KODAS – 01)

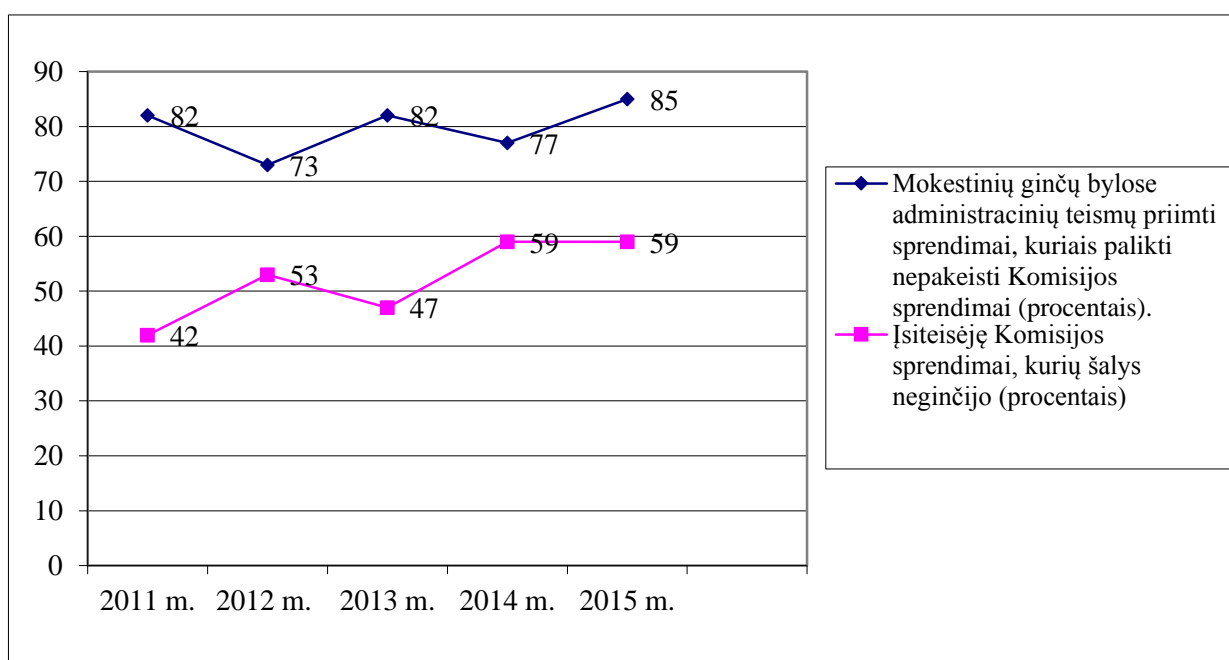
15. Komisijos strateginis tikslas – mokesčių mokėtojų teisių pažeidimų prevencija ir teismų darbo krūvio sumažinimas.

16. Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, numatyta stiprinti žmogaus teisių pažeidimų prevenciją, plėtojant ikiteismines ginčų nagrinėjimo procedūras, taip mažinant biurokratizmą ir spartinant ginčų sprendimą. Numatoma skatinti ginčus spręsti ne teismo tvarka,

pasinaudojant alternatyviomis priemonėmis – arbitražu, Administracinių ginčų komisija, Mokestinių ginčų komisija ir kt. Šiam Vyriausybės strateginiam tikslui įgyvendinti ir skirta mokestinių ginčų nagrinėjimo programa, kuri sudaro galimybę greičiau ir paprasčiau išspręsti mokestinį ginčą nesikreipiant į teismą ir tokiu būdu padeda saugoti piliečių teises mokesčių srityje.

17. Strateginio tikslo įgyvendinimas apibūdinamas efekto vertinimo kriterijumi, kuris parodo kokia dalis Komisijos sprendimų įsiteisėjo, nes šalys jų neginčijo (ir dėl to šių mokestinių ginčų nereikėjo nagrinėti teisme). Tačiau vertinant šio rodiklio dinamiką būtina atsižvelgti į tai, kokia dalis apskųstų Komisijos sprendimų administracinių teismų nutartimis buvo palikti galioti, tai yra nepanaikinti ir nepakeisti. Šių kriterijų tarpusavio ryšys parodytas 1 grafike.

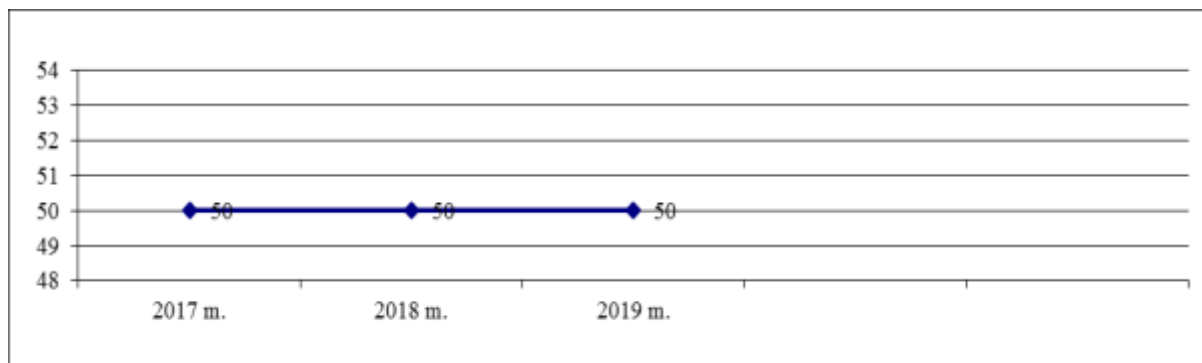
1 grafikas. Komisijos veiklos 2011–2015 metais rodikliai



18. Per laikotarpį nuo 2011 metų iki 2015 metų įsiteisėjusių Komisijos sprendimų dalis, kurių šalys neginčijo, padidėjo nuo 42 procentų iki 59 procentų visų Komisijos sprendimų. Tokiu būdu mokesčių mokėtojai bei mokesčių administratoriai naudojami savo teise apskųsti Komisijos sprendimus administraciniam teismui. Į tai atsižvelgiama ir planuojant šį Komisijos veiklos efekto kriterijų būsimajam laikotarpiui.

19. Strateginiam tikslui įvertinti numatytas efekto kriterijus – įsiteisėję Komisijos sprendimai, kurių šalys neginčijo, procentais. (kriterijaus kodas – E-01-01). Šio kriterijaus planuojamos reikšmės pateiktos 2 grafike ir jis aprašytas 1 priede.

2 grafikas. Įsiteisėję Komisijos sprendimai, kurių šalys neginčijo, procentais



STRATEGINĮ TIKSLĄ ĮGYVENDINANČIOS PROGRAMOS

PROGRAMA – MOKESTINIŲ GINČŲ NAGRINĖJIMAS (KODAS – 01.01)

Bendroji informacija apie programą

20. Strateginiam tikslui pasiekti Komisija vykdys programą „Mokestinių ginčų nagrinėjimas“, kuri yra tęstinė.

21. Mokestinių ginčų nagrinėjimo programa įgyvendina nuostatą – skatinti mokesčių mokėtojų teisių pažeidimų prevenciją, plėtojant ikiteismines ginčų nagrinėjimo procedūras ir spartinant ginčų sprendimą.

22. Šios programos įgyvendinimas sudaro galimybę išspręsti mokestinį ginčą nesikreipiant į teismą. Toks sprendimo būdas mokesčių mokėtojui yra paprastesnis, greitesnis ir pigesnis.

23. Programos vykdytoja – Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

24. Pareigybių skaičius programai įgyvendinti: 20.

25 Programos koordinatorius – Komisijos pirmininkė Edita Veršeliene (tel. (8 5) 268 4001, el. paštas e.verseliene@mgk.lt).

26. Asignavimai, numatyti programos „Mokestinių ginčų nagrinėjimas“ tikslams, uždaviniams ir priemonėms finansuoti 2017–2019 metais, pateikti 2 lentelėje.

27. Vertinimo kriterijai, numatyti programos „Mokestinių ginčų nagrinėjimas“ tikslų ir uždavinių pasiekimui įvertinti, pateikti 3 lentelėje

3 lentelė. Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2016-ųjų metų	2017-ųjų metų	2018-ųjų metų	2019-ųjų metų
	1 tikslas – Sudaryti sąlygas laiku ir objektyviai išnagrinėti mokesčių mokėtojų skundus ir priimti teisėtus ir pagrįstus sprendimus.				
R-01-01-01-01	Mokestinių ginčų bylose administracinių teismų priimti sprendimai, kuriais palikti nepakeisti Komisijos sprendimai (procentais)	75	75	75	75
	1 tikslo 1 uždavinio pavadinimas – Užtikrinti objektyvų mokesčių mokėtojų skundų išnagrinėjimą per Komisijos veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatytus terminus.				
P-01-01-01-01-01	Išnagrinėtų skundų ir prašymų skaičius	280	300	300	300

SUVESTINĖ INFORMACIJA

4 lentelė. 2017-ųjų metų pareigybių skaičius pagal institucijas / įstaigas ir pareigybių grupes

Eil. Nr.	Institucijos / įstaigos pavadinimas	Pareigybių skaičius								Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. eurų
		institucijos / įstaigos vadovai ir pavaduotojai		kitų padalinių vadovai ir pavaduotojai		pareigūnai, neturintys pavaldžių asmenų, ir kiti		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			
1.	Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės	1		2	2	17	6	20	8	294,0
	Iš viso pareigybių	1		2	2	17	6	20	8	
	Iš viso išlaidų darbo užmokesčiui tūkst. eurų	22,2		38,3	38,3	222,1	111,3	282,6	149,6	282,6
	Dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) dalies grąžinimas									11,4
	Iš viso išlaidų darbo užmokesčiui tūkst. eurų									294

5 lentelė. 2017 – 2019-ųjų metų investicijų projektai ir asignavimai

(tūkst. eurų)

Prie- monės kodas	Investicijų projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai		Bendra vertė	Panaudota lėšų iki 2015-ųjų metų	Planuojama panaudoti 2016-aisiais metais	2017-aisiais metais			2018-aisiais metais			2019-aisiais metais		
		pradžia	pabaiga				Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų		Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų		Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų	
								įstaigų pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama		įstaigų pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama		įstaigų pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama
Investicijų projektai ir asignavimai jiems nenumatyti															
Iš viso investicijų projektams															

6 lentelė. Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimas per strateginį veiklos planą 2017-aisiais metais

Vyriausybės programa		Strateginis veiklos planas	
Nr.	Nuostatos pavadinimas	Uždavinio pavadinimas	Kodas
224.7	Stiprinsime žmogaus teisių pažeidimų prevenciją, plėtodami ikiteismines ginčų nagrinėjimo procedūras, taip mažindami biurokratizmą ir spartindami ginčų sprendimą. Bus skatinama ginčus spręsti ne teismo tvarka, pasinaudojant alternatyviomis priemonėmis – arbitražu, administracinių ginčų komisija, mokestinių ginčų komisija ir kt.	Užtikrinti objektyvų mokesčių mokėtojų skundų išnagrinėjimą per Komisijos veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatytus terminus.	01.01

Mokestinių ginčų komisijos prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
(90.900.2046)
2017-2019 metų strateginio veiklos plano
1 priedas

**VERTINIMO KRITERIJAUS
(KODAS – E-01-01)
TECHNINIS PRIEDAS**

2017-2019 metai

Pavadinimas	Kodas
Asignavimų valdytojas – Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės	90.900.2046
Strateginis tikslas – mokesčių mokėtojų teisių pažeidimų prevencija ir teismų darbo krūvio sumažinimas	01
Efekto vertinimo kriterijus – Įsiteisėję Komisijos sprendimai, kurių šalys neginčijo (procentais)	E-01-01

1.	Apibrėžimas	Įsiteisėję Komisijos sprendimai, kurių šalys neginčijo (procentais)
2.	Ar tai naujas vertinimo kriterijus	Ne
3.	Pasirinkimo pagrindimas	Leidžia įvertinti veiklos efektyvumą
4.	Skaičiavimo metodas	Naudojama formulė: $(a / b) * 100$, kur a - įsiteisėjusieji Komisijos sprendimai, kurių šalys neginčijo, b- visi Komisijos sprendimai.
5.	Duomenų šaltinis	Institucijos ir teismų duomenys
6.	Duomenų auditas	Teisingumo ministerijos Centralizuotas vidaus audito skyrius, 2015-10-13 ataskaita Nr. IV-11
7.	Skaičiavimo reguliarumas	Kvirtis, metai
8.	Už vertinimo kriterijų atsakingas kontaktinis asmuo	Specialistas Steponas Vytautas Jurna, v.jurna@mgk.lt , tel.(85)2684019
9.	Kita informacija apie vertinimo kriterijaus patikimumą	Vertinant šio rodiklio dinamiką būtina atsižvelgti į tai, kaip keičiasi Komisijos veiklos rezultato vertinimo kriterijus, tai yra kokia dalis apskųstų Komisijos sprendimų administracinių teismų sprendimais ir nutartimis buvo palikti galioti, tai yra nepanaikinti ir nepakeisti.